

Brüsszel, 2025. július 1.
(OR. en)

11071/25

EDUC 311
SOC 486
EMPL 344
DIGIT 135
ENV 640

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. június 30.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2025) 340 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK az európai oktatási térség 2021 és 2030 közötti időszakra szóló stratégiai keretrendszerének időközi értékeléséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 340 final.

Melléklet: COM(2025) 340 final

Brüsszel, 2025.6.30.
COM(2025) 340 final

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK,
AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK**

**az európai oktatási térség 2021 és 2030 közötti időszakra szóló stratégiai
keretrendszerének időközi értékeléséről**

{SWD(2025) 169 final}

1. Bevezetés

Az európai oktatási térségnek (EOT)¹, azaz a mindenki számára elérhető minőségi oktatás és egész életen át tartó tanulás valódi közös térségének a kialakítása az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés 2021 és 2030 közötti időszakra szóló stratégiai keretrendszerének² átfogó szakpolitikai célkitűzése. Az európai oktatási térség olyan átfogó uniós szakpolitikai és beruházási stratégia, amely a minőségi, inkluzív oktatás és képzés valamennyi területen és ágazatban történő megvalósítására irányul, a kisgyermekkortól kezdve a felnőttkorig. 2021 és 2025 között létrejöttek az európai oktatási térség építőelemei. Ezt a munkát a közös stratégiai prioritások³, az uniós szintű célok, az európai együttműködés, a szakpolitikák közös végrehajtása és a nemzeti reformok vezérelték. A Tanács felkérésére a Bizottság széles körű konzultációk és egy külső háttér tanulmány alapján értékelést végzett⁴. Az értékelés információkkal szolgál a Tanács által a stratégiai keretrendszer felülvizsgálatával kapcsolatban a keretrendszer második, 2026–2030-as ciklusa előtt folytatott tanácskozáshoz. Ezek keretében esetlegesen kiigazításokra kerülhet sor az uniós szintű célokkal, az irányítással és a kiemelt területekkel kapcsolatban⁵. A bizottsági szolgálati munkadokumentum összefoglalja az értékelés megállapításait, beleértve a tanulmányt is. Az értékelés legfontosabb megállapításai mellett a készségek uniójáról szóló közlemény⁶ tartalmazza az oktatásra és a készségekre vonatkozó legújabb uniós szintű stratégiai irányvonalat. Ezt a keretrendszer felülvizsgálata során is figyelembe kell venni.

2. Az értékelés következtetései

2.1. Erősségek

Az értékelés kiemeli⁷ a stratégiai keretrendszer **uniós hozzáadott értékét**, vagyis azt, hogy lehetővé teszi, hogy a tagállamok közösen számszerűsített célokat vitassanak meg és fogadjanak el, valamint hogy a tágabb oktatási és képzési közösségen belül egyetértésre jussanak és együttműködjenek a közös prioritások tekintetében, többek között a munkacsoportokon keresztül. Annak ellenére, hogy nem rendelkezik szabályozási hatáskörrel, az európai oktatási térségnek sikerült eredményeket és jelentős javulást elérnie: ennek érdekében a különböző támogatási mechanizmusokat, a számszerűsített célokat és az uniós szakpolitikai kereteket konkrét iránymutatással és együttműködéssel ötvözte, uniós forrásokat mozgósított, figyelemmel kísérte az előrehaladást, és támogatta a reformok értékelését⁸. Az európai oktatási térség stratégiai prioritásai terén előrelépés történt, mivel a tendenciák több uniós szintű cél tekintetében pozitív, felfelé irányuló konvergenciát mutatnak (például a korai iskolaelhagyás esetében), más célokkal kapcsolatban azonban korlátozott javulás vagy visszaesés volt

¹ [Az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról szóló közlemény](#), COM(2020) 625.

² [A Tanács állásfoglalása az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről](#) (2021–2030) (az európai oktatási térség stratégiai keretrendszeréről szóló állásfoglalás).

³ A minőség, a méltányosság, a befogadás és a mindenki számára elérhető siker előmozdítása az oktatásban és a képzésben, a mindenki számára elérhető egész életen át tartó tanulás és mobilitás megvalósítása, a kompetenciák és a motiváció erősítése az oktatási szakmában, az európai felsőoktatás megerősítése, a zöld és a digitális átállás támogatása az oktatásban és a képzésben, illetve azokon keresztül.

⁴ Megjelenés időpontja: 2025. július.

⁵ Az EOT stratégiai keretrendszeréről szóló állásfoglalás.

⁶ [COM\(2025\) 90](#).

⁷ Részletesen lásd a bizottsági szolgálati munkadokumentumban.

⁸ A bizottsági szolgálati munkadokumentum 1. táblázata az európai oktatási térség végrehajtási eszközeiről.

tapasztalható (például az alapkészségek terén)⁹. Az értékelés szerint az európai oktatási térség végrehajtási eszközei és azok kombinációi **eredményesek** voltak, és összességében **koherensek** voltak egymással és a prioritásokkal, ugyanakkor az értékelés elismerte, hogy hatékonyabb és gyorsabb megvalósításra lenne szükség.

Számos uniós szintű szakpolitikai kezdeményezést¹⁰ dolgoztak ki és indítottak el olyan területeken, mint az inkluzív és digitális oktatás, a fenntarthatóságot szolgáló tanulás, a mobilitás előmozdítása és az európai felsőoktatás megerősítése¹¹. Az adatok szerint az európai oktatási térség sikeresen megvalósított néhány fontos új uniós szintű fellépést (például az Erasmus+ tanárképző akadémiákat), ösztönözte és támogatta a nemzeti reformokat (lásd az 1. keretes írást), valamint strukturális, rendszerszintű és fenntartható lehetőségeket alakított ki az oktatási intézmények közötti mélyrehatóbb európai együttműködéshez (például az európai egyetemek hálózatainak kialakítására irányuló kezdeményezést). Az intézkedések támogatták a tagállamok és az oktatási és képzési intézmények közötti uniós szintű együttműködést, nemzeti és regionális szinten hozzájárultak a szakpolitikai fejlesztésekhez és reformokhoz, valamint szervezeti szinten javították az ismeretek és a bevált módszerek alkalmazását.

⁹ A bizottsági szolgálati munkadokumentum 4.1. és 5.1. pontja. A célkitűzések tekintetében megfigyelhető tendenciákkal kapcsolatban lásd a mellékletet is.

¹⁰ Az értékelés során az európai oktatási térséghez kapcsolódó 19 stratégiai kezdeményezés, valamint 17 uniós szintű projekt és pályázati felhívás elemzésére került sor. A teljes listát a bizottsági szolgálati munkadokumentum III. mellékletének 4. és 5. lábjegyzete tartalmazza.

¹¹ Lásd például a következő tanácsi ajánlásokat: [Utak az iskolai sikerhez](#), [Európa mozgásban](#), [A zöld átállást és a fenntartható fejlődést szolgáló tanulás](#) és [A digitális készségek oktatás és képzés keretében történő biztosításának javítása](#); valamint [Az európai egyetemi stratégiáról](#) és [A közös európai diploma tervezetéről](#) szóló bizottsági közleményeket.

1. keretes írás – Az európai oktatási térséghez kapcsolódó nemzeti reformok

Litvániában az oktatásfejlesztési program keretében kidolgozott egyik reform célja, hogy javítsa a koragyermekkori neveléshez és gondozáshoz való hozzáférést minden gyermek, különösen a fogyatékkal élő és a hátrányos helyzetű gyermekek számára. A reform alapjául a magas színvonalú koragyermekkori nevelési és gondozási rendszerekről szóló 2019. évi tanácsi ajánlás szolgált. Módosítására a koragyermekkori neveléssel és gondozással foglalkozó munkacsoporton keresztül megosztott ismeretek alapján került sor, és azt az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) támogatta.

Az oktatásra vonatkozó országspecifikus ajánlások teljesítése érdekében **Románia** 2023-ban két oktatási tárgyú jogszabályt fogadott el (amelyek a méltányossággal kapcsolatos hiányosságokra, a hiányzásra, a tanulási eredményekre, a továbbtanulásra és a foglalkoztatásra vonatkoznak) a kiemelt stratégiai tervek (a „Művelt Románia” projekt és a 2021–2024-es kormányzati program) keretében. Ezeket a nemzeti reformokat az európai oktatási térség és annak az „Utak az iskolai sikerhez” című – a nemzeti dokumentumokban is megemlített – kiemelt kezdeményezése inspirálta, és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a Technikai Támogatási Eszköz, valamint az ESZA+ által nyújtott finanszírozás támogatta.

Spanyolországban a 2021. évi oktatási reformok kötelezővé tették az állampolgári ismeretek oktatását. A reform meghatározta az állampolgári ismeretek oktatásával kapcsolatos kompetenciákat az alapfokú és a kötelező középfokú oktatásban. Az európai oktatási térség stratégiai keretrendszere révén a Tanács spanyol elnöksége elősegítette az együttműködést és a bevált gyakorlatok megosztását, 2023-ban pedig az egymástól való tanulást célzó tevékenységet szervezett az egyenlőséggel és az értékekkel foglalkozó munkacsoport tagjai számára. A munkacsoport keretében végzett munkára az oktatásnak és a képzésnek a közös európai értékek és a demokratikus polgárság megerősítéséhez való hozzájárulásáról szóló, 2023. évi tanácsi következtetések elkészítésekor is támaszkodtak. Ez segített kapcsolatot teremteni az európai oktatási térség stratégiai keretrendszerének szakmai és politikai szintjei között. A Jean Monnet tevékenységek szintén hozzájárultak ehhez.

Csehországban átfogó digitális oktatási reformot hajtottak végre, amely a következőkre összpontosított: (1) a digitális jártassággal kapcsolatos reform a tanterv korszerűsítése érdekében; (2) a tanárok támogatása; (3) a digitális kirekesztés megelőzése; (4) a digitálisan kirekesztett veszélyeztetett csoportokat megcélzó felnőttképzés. A DELTA munkacsoportban (WG DELTA)¹² folytatott megbeszéléseken alapuló reform összhangban van az Állampolgári Digitális Kompetenciakerettel és az európai szemeszter keretében megfogalmazott országspecifikus ajánlásokkal. A digitális infrastruktúrába és a készségfejlesztésbe történő, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzön és a Technikai Támogatási Eszközzön keresztül megvalósított jelentős beruházásokat foglal magában.

A stratégiai keretrendszer ereje az önkéntes együttműködés és a közös alkotás által meghatározott szilárd alapokban rejlik. Az értékeléssel kapcsolatos konzultációk során a tagállamok megerősítették azon határozott szándékukat, hogy a stratégiai keretrendszer formájában folytassák az együttműködést.

Az európai oktatási térség irányítási struktúrái (az oktatással és a képzéssel foglalkozó magas szintű munkacsoport és az azt támogató új szerv, a koordinációs testület) a korábbi együttműködési keretekhez képest határozottabb politikai irányítást és részletesebb stratégiai menetrendeket biztosítottak. A munkacsoportok és azok egymástól való tanulást célzó tevékenységei nélkülözhetetlen térként szolgáltak a szakpolitikai kérdések megvitatásához, a nemzeti reformokkal kapcsolatos ötletek gyűjtéséhez és az innováció ösztönzéséhez. Az európai oktatási térség **előmozdította az oktatás és a képzés valódi európai dimenzióját** (például az európai egyetemek szövetségeire és az európai uniós ismeretek elsajátítására vonatkozó kezdeményezések révén), és túllépte a korábbi együttműködési keretek által elért eredményeket.

Az értékelés szerint az uniós szintű együttműködés néhány esetben meghaladta a várakozásokat és az eredeti célkitűzéseket. Válságkezelési központként eljárva hatékony kommunikációs csatornákat és összehangolt válaszlépéseket biztosított (például segített a tagállamoknak abban, hogy a Covid19-világjárvány alatt fenntartsák az oktatás folyamatosságát, valamint abban, hogy

¹² Az európai oktatási térség stratégiai keretrendszerének a digitális oktatás keretében folytatott tanulással, képzéssel és értékeléssel (Digital Education: Learning, Training and Assessment) foglalkozó munkacsoportja.

a lakóhelyüket elhagyni kényszerült ukrán tanulókat integrálják az oktatási és képzési rendszereikbe), ezáltal növelve az EU válságokkal szembeni rezilienciáját.

Az értékelés alapján határozott konszenzus alakult ki a tekintetben, hogy a Tanács által 2021-ben meghatározott stratégiai prioritásokon és a 2023. évi tanácsi állásfoglaláson¹³ alapuló főbb kihívások továbbra is **relevánsak**. A megállapítások szerint ugyanakkor a Tanácsnak érdemes lenne fontolóra vennie, hogy **az új körülményekhez való alkalmazkodás érdekében aktualizálja a prioritásokat**.

2.2. Fejlesztendő területek

2.2.1. Bár történtek előrelépések, **továbbra is jelentős kihívások állnak fenn**. Ezek közé tartozik az alapkészségek romlása, a tanárhány, a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM) területén diplomát szerző szakemberek elégtelen száma, a hozzáférés és az eredmények terén tapasztalható egyenlőtlenségek, a tanulási célú mobilitás iránti kielégítetlen kereslet, a felnőttképzésben való alacsony részvétel, valamint a fiatalok demokratikus szerepvállalásának gyengülése. Mivel a célkitűzések egy részét továbbra sem sikerült elérni, sürgető igény mutatkozik a reformok fókuszáltabb, hatékonyabb és gyorsabb megvalósítására.

2.2.2. Az értékelés eredményei szerint lehetne javítani az európai oktatási térség stratégiai keretrendszerének **eredményességén és külső koherenciáján**¹⁴.

- a) Az oktatással és a készségekkel kapcsolatos különböző ágazati politikai területek között nem egyértelmű és nem optimális az **ágazatközi koordináció és koherencia**. Ez különösen igaz az oktatás-, a foglalkoztatás-, valamint a gazdaságpolitika és az érintett szereplők tekintetében¹⁵. A szétagolt megközelítés megnehezíti az olyan koherens szakpolitikai és beruházási prioritások meghatározását, amelyek az oktatásba és képzésbe történő fenntartható beruházások révén – az alapkészségektől kezdve a felnőttkori tanuláshoz – támogatják a kompetenciák, a készségek és az innováció javítását. Az értékelés hangsúlyozza az európai szemeszter fontosságát, amely az európai oktatási térség stratégiai keretrendszerének kiemelten fontos csatornája a tényeken alapuló reformok, valamint az oktatásba és a készségekbe történő beruházások ösztönzése terén. Ezért át kell gondolni, hogy hogyan lehetne megerősíteni az oktatási és a képzési szereplők szerepét, valamint a szakpolitikai területek közötti koordinációt és szinergiákat¹⁶.
- b) Az **irányítási modell** önkéntes és informális jellege – a nem egyértelmű felelősségi körök, az irányító szervek közötti információáramlás és az európai oktatási térség eredményeinek nemzeti szintű terjesztése terén fennálló hiányosságok mellett – akadályát képezi annak, hogy a keretrendszer teljes mértékben kiaknázza a nemzeti reformok közös prioritások mentén történő ösztönzésével és támogatásával kapcsolatos lehetőségeket¹⁷. Jó példa a digitális oktatási cselekvési terv, melynek esetében a magas szintű munkacsoport stratégiai irányításának hiánya miatt csökkent a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának hatékonysága.

¹³ 2023/C 185/08.

¹⁴ A bizottsági szolgálati munkadokumentum 4.1. pontja. „Az európai oktatási térség: kitekintés 2025-re és az azt követő időszakra” című, 2023-as tanácsi állásfoglalás már azonosított néhány fejlesztendő területet. Az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerének irányítási struktúrájáról (2021–2030) szóló tanácsi állásfoglalás a következő irányadó elveket határozta meg: szerepvállalás és részvétel; felelősség és együttműködés; közös munka.

¹⁵ A bizottsági szolgálati munkadokumentum 4.1.6. pontja.

¹⁶ A bizottsági szolgálati munkadokumentum 4.1.2. pontja.

¹⁷ A bizottsági szolgálati munkadokumentum 4.1.1–4.1.2. pontja.

2.2.3. A tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalnak két jelentős hiányosság áll az útjában. Először is, az uniós szintű célkitűzések sikeresnek bizonyultak a reformok célzottabbá tétele és nyomon követése, valamint az uniós szintű együttműködéshez és az egymástól való tanuláshoz szükséges információk biztosítása tekintetében. Néhány fontos, régóta fennálló vagy újonnan megjelenő prioritás (például a STEM-tárgyak, a méltányosság és az állampolgári ismeretek) esetében azonban hiányoznak ezek a célkitűzések. Másodszor, az uniós kezdeményezéseken alapuló nemzeti reformokra vonatkozó adatok továbbra is csak elszórtan állnak rendelkezésre. A nyitott koordinációs módszerek esetében az uniós szintű nyomon követéshez szisztematikus információkra van szükség a kiemelt uniós kezdeményezéseken alapuló nemzeti szakpolitikák eredményeiről és hatásáról. Ilyen információkra lenne szükség ahhoz, hogy az európai oktatási térség teljes mértékben kiaknázhassa a lehetőségeit a tényeken alapuló szakpolitika¹⁸ kölcsönös tanulás révén történő támogatása érdekében, valamint az európai oktatási térség rendelkezésre álló végrehajtási eszközeinek intelligens kombinációjához szükséges információk biztosítása céljából.

3. Új környezet

Bár a stratégiai keretrendszer 2021-ben elfogadott prioritásai továbbra is relevánsak, a második ciklusban a keretrendszer új körülmények között fog működni. Ezért a több 2024. évi jelentésben¹⁹ is kiemelt kihívások kezelését célzó új politikai prioritásokat is figyelembe kell venni.

Az Európai Tanács elkötelezte magát a virágzó és versenyképes Európa megvalósítása, az emberek kompetenciáiba és készségeibe, a gazdasági és társadalmi jólétbe, valamint az egész életen át tartó képzésbe és oktatásba való beruházások növelése, továbbá a gazdasági, társadalmi és területi kohézió, valamint a szabad és demokratikus Európa előmozdítása mellett, az európai értékek Unión belüli és globális szinten történő fenntartása révén²⁰. Ez fontos a Bizottság azon célkitűzése szempontjából, hogy folytatni kívánja az európai oktatási térséggel kapcsolatos munkát a készségfejlesztés, a tanulási célú mobilitás, a minőség és az inkluzivitás közös megközelítésének előmozdítása érdekében, az Erasmus+ program megerősítése mellett²¹. A készséghiány, a nem megfelelő ütemű átalakulás, valamint a széttagolt és nem hatékony kormányzás hátráltatja az EU versenyképességét. **A készségek uniójáról** szóló 2025. évi közlemény kiemeli, hogy az oktatás és a készségek kulcsfontosságú tényezőt jelentenek az EU gazdasági versenyképességének, felkészültségének és stabilitásának előmozdítása szempontjából. Ennek a fokozott törekvésnek megfelelően **az oktatást és a képzést a legmagasabb politikai szintre kell emelni.**

Minden oktatási és képzési rendszernek az a legfőbb célja, hogy kortól, nemtől, társadalmi-gazdasági, etnikai vagy migrációs háttértől és sajátos nevelési igénytől függetlenül biztosítsa a tanulók számára a jövőben szükséges kompetenciákat és készségeket – függetlenül attól, hogy ez mivel jár –, a kisgyermekkortól a felnőttkori tanulásig. E tekintetben az értékelés felhívta a

¹⁸ [A Tanács következtetései az európai oktatási térség megvalósítása érdekében a tények által alátámasztott oktatási és képzési szakpolitika és gyakorlat előmozdításáról](#), C/2024/3642.

¹⁹ [Letta, E.: Much more than a market \(Sokkal több, mint egy piac\):](#)

[Draghi, M.: The future of European competitiveness \(Az európai versenyképesség jövője\):](#)

[Heitor, M.: Align, act, accelerate: Research, technology and innovation to boost European competitiveness \(Összehangolás, cselekvés, felgyorsítás: kutatás, technológia és innováció Európa versenyképességének növeléséhez\);](#)

[Niinistö, S.: Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness \(Együtt biztonságosabb – Európa polgári és katonai felkészültségének és készenlétének megerősítése\).](#)

²⁰ [A 2024–2029-es időszakra szóló stratégiai menetrend.](#)

²¹ [Megbízólevél, Roxana Mînzatu.](#)

figyelmet arra, hogy továbbra is támogatni kell a tagállamokat abban, hogy oktatási rendszereik fejlesztése során biztosítsák a tanárok és a diákok kibontakozását.

4. Megvitatandó kérdések

A szolgálati munkadokumentumban foglalt értékelés eredményei, a fent említett fejlesztendő területek (2.2. pont) és az új politikai környezet (3. pont) inspirációként szolgálhat a Tanács számára a stratégiai keretrendszer felülvizsgálatához a prioritások aktualizálása, az ágazatközi koordináció és az irányítás megerősítése, valamint a nagyobb hatással járó információk összegyűjtése érdekében. A tartósan fennálló kihívások (2.2.1.) kezeléséhez az új körülmények fényében célzottabb intézkedésekre és hatékony reformok gyorsabb végrehajtására van szükség. A versenyképesség és a jövőre való felkészülés érdekében a készséghiányokat meg kell szüntetni, az irányításnak pedig koherensnek és hatékonynak kell lennie.

4.1. A prioritások aktualizálása az új körülményeknek megfelelően, Európa versenyképességének és felkészültségének biztosítása érdekében

A stratégiai keretrendszer felülvizsgálata során a Tanács nagyobb hangsúlyt fektethetne a jelenlegi stratégiai prioritásokkal kapcsolatos, legtartósabban fennálló és újonnan felmerülő (a STEM területén diplomázó szakemberekkel, az alapkészségekkel és a tanári szakmával kapcsolatos) problémák kezelésére, és fokozhatná az erre irányuló erőfeszítéseit²². A Tanács fontolóra vehetné **az egész életen át tartó tanulásnak és készségfejlesztésnek az oktatás valamennyi szintjén, horizontális prioritásként történő előmozdítását**, kezdve az alapkészségekkel és **az állampolgári ismeretek oktatásával mint stratégiai prioritással**, és ezt egy új uniós szintű célkitűzés támogatathatná (lásd a 4.3. pontot és a mellékletet). Ez összhangban lenne az értékelés eredményeivel²³, az alapkészségek fogalmának az állampolgári ismeretekre való kiterjesztésével – az alapkészségekre vonatkozó cselekvési tervnek²⁴ megfelelően –, valamint a Tanács, az Európai Parlament és az Európa jövőjéről szóló konferencia kérésével²⁵.

4.2. Irányítási reform és ágazatközi koordináció az intézkedések ambíciójának növelése és a strukturális reformok irányítása érdekében

A szakpolitikák széttagoltságának (2.2.2.a.) leküzdésére irányuló **hatékonyabb ágazatközi koordináció** összhangban van a készségek uniójának fokozottabb ambícióival. Az oktatási és képzési ágazat, a foglalkoztatási ágazat, valamint a gazdasági és pénzügyi ágazat közötti akadályok felszámolása kulcsfontosságú a készségfejlesztés közös megközelítésének előmozdításához. A stratégiai keretrendszert – beleértve annak politikai és szakmai irányítását is – **szorosabban össze lehetne hangolni az európai szemeszterrel**.

A Bizottság elkötelezett az iránt, hogy vezető szerepet játsszon az európai oktatási térség és az európai szemeszter közötti kapcsolatok megerősítésében, többek között a készségekkel foglalkozó új, magas szintű európai testületen keresztül. Ez a kulcsfontosságú eszköz alapul szolgál majd a humán tőkéről szóló, az EU-27-re vonatkozó ajánláshoz, amelyet a készségek

²² E stratégiai prioritások az európai oktatási térség 2021 és 2030 közötti időszakra szóló stratégiai keretrendszeréről szóló állásfoglalásban szerepelnek, amely rendelkezik a 2026–2030-as ciklus előtti felülvizsgálat lehetőségéről.

²³ A bizottsági szolgálati munkadokumentum 4.3. pontja.

²⁴ COM (2025)88 final.

²⁵ [A Tanács következtetései az oktatásnak és a képzésnek a közös európai értékek és a demokratikus állampolgárság megerősítéséhez való hozzájárulásáról](#) (2023). Lásd még: [Az Európai Parlament állásfoglalása az állampolgári ismeretek oktatására irányuló intézkedések végrehajtásáról](#) (2022), [Az Európai Parlament állásfoglalása az Európai Parlamentnek a Szerződések módosítására irányuló javaslatáról](#) (2023), [Konferencia Európa jövőjéről](#) (2022).

uniójáról szóló közleményben jelentettek be. Az EU-27-re vonatkozó ajánlás szilárd alapot biztosíthatna az oktatás európai szemeszteren belüli szerepének megerősítéséhez, és az egész EU-ban támogatná a készségek hatékony elsajátítását, elismerését és megőrzését²⁶.

A stratégiai keretrendszer felülvizsgálata során el lehet gondolkodni azon, hogy **az oktatás hogyan kaphatna nagyobb politikai figyelmet** annak érdekében, hogy megerősítsük a tagállamok tényeken alapuló reformok végrehajtásával kapcsolatos támogatását. Azt is meg kell vitatni, hogy a stratégiai keretrendszert hogyan lehetne szorosabban összehangolni a készségek uniójával az élethez és a munkához szükséges készségek tekintetében.

A hatékonyabb, racionalizáltabb, egyszerűbb és jobban összekapcsolt irányítási rendszerek (2.2.2.b.) elősegítenék a tényeken alapuló tagállami reformok megerősítését és célzottabb támogatását, és szorosabbá fűznék az uniós szintű koordináció és a nemzeti szintű végrehajtás közötti kapcsolatot. A tanácsi felülvizsgálat a politikai és szakpolitikai irányításáért, a végrehajtás irányításáért és az előrehaladás nyomon követéséért felelős stratégiai irányítási szervek feladatainak pontosabb meghatározása révén fokozhatná az információáramlást és az együttműködést.

Az erőfeszítések során nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a sürgető strukturális reformok hatékonyabb végrehajtására. Ahogy az az értékelésből is látható, az irányítás kiemelt kezdeményezésekkel (különösen az alapkészségekre vonatkozó cselekvési tervvel, a STEM oktatási stratégiai tervvel és a közös európai diplomával) való intelligens kombinálása segíthet a nemzeti reformokkal kapcsolatos prioritások előmozdításában és megfogalmazásában, továbbá erőteljesebb és gyorsabb hatást érhet el²⁷. A Bizottság olyan átfogó **uniós szintű szakmai eszköztár** kialakításán dolgozik, amelynek célja, hogy a tematikus együttműködés és az egymástól való tanulás révén fokozza a végrehajtás támogatását, kihasználva a finanszírozás hatékonyabb mozgósítását. A Technikai Támogatási Eszköz kiegészítéseként ez az eszköztár – amely a kölcsönös és az egymástól való tanulásra irányuló tevékenységekkel, a partneri tanácsadással, a tanulólaboratóriumokra vonatkozó képzésekkel és a transznacionális reformprojektek finanszírozásával kapcsolatos eszközöket tartalmaz – testre szabott, több országra kiterjedő támogatást nyújtana a tagállamoknak. Ez növelné a kapacitásukat a megfelelő strukturális reformok gyorsabb megtervezése és végrehajtása terén.

4.3. Az ismeretbeli hiányosságok megszüntetése

Az ismeretbeli hiányosságok megszüntetésére irányuló munka (2.2.3.) – melynek célja a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal előmozdítása – nem nulláról indul. Az oktatási és képzési rendszerek hatékonyságának az uniós szintű célok és másodlagos mutatók alapján történő értékelése segítette a célzottabb nemzeti reformok kidolgozásában, és előmozdította a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalt²⁸. Ahogy az az értékelésből is látható, az Oktatási és Képzési Figyelő sikeresen közvetíti az ismereteket az adatgyűjtő és a szakpolitikai szervek között. A laikusok számára is hozzáférhető Figyelő rengeteg információt dolgoz fel a szakpolitikai viták során történő felhasználás céljából. A Tanács kérésére a Figyelő online eszköztára a méltányosságra, a tanári szakmára és a fenntarthatóságot szolgáló tanulásra vonatkozó mutatókat dolgozott ki.

A 2026–2030-as ciklusra vonatkozó szakpolitikai vita irányítása és fő témaköreinek meghatározása érdekében meg kell vitatni az európai oktatási térség 2021–2025-ös ciklusához

²⁶ Az Európai Tanács következtetései, 2025. március.

²⁷ A bizottsági szolgálati munkadokumentum 5.2. és 5.7. pontja.

²⁸ A bizottsági szolgálati munkadokumentum 4.1.2. és 5.3. pontja.

kapcsolódó ágazati célok és a készségek uniója keretében meghatározott tematikus célok összehangolását. A tanácsi felülvizsgálat során fontolóra lehetne venni a célkitűzések két új – a méltányosságra és az állampolgári ismeretek oktatására vonatkozó – uniós szintű célkitűzéssel történő kiegészítését. Ez segítené annak elismerését, hogy ez a két célkitűzés döntő szerepet játszik az alapkészségek, valamint a minőségi és inkluzív oktatás előmozdításában. A melléklet részletesen ismerteti **a tematikus és az ágazati célok egyik lehetséges kombinációját**, amely az előrehaladás fokozott nyomon követésére irányul.

A 2026–2030-as ciklusban az uniós szintű nyomon követést a tagállamok következetes jelentéstétele is megerősítheti, amely hozzájárul az egymástól való tanuláshoz és a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalhoz. Az értékelés megállapításaival összhangban a Tanács megvitathatná az említett jelentéstételt, és az európai oktatási térség eredményességének tükrében mérlegelhetné az országok jelentéstételi terheit.

A szóban forgó **uniós szintű nyomon követés során megszerzett ismeretek** hasznosak lehetnek az újonnan létrehozott Készségek Európai Megfigyelőközpontja számára. A szélesebb körű tényanyag hozzájárul a készségekkel foglalkozó magas szintű európai testület munkájához, és az európai szemeszter keretében támaszkodni lehet rá a humán tőkéről szóló, az EU-27-re vonatkozó ajánlással kapcsolatban. Ez segítené az oktatásba és a készségekbe történő beruházásokkal kapcsolatos iránymutatások elkészítését, és összekapcsolná az uniós forrásokat a strukturális reformokkal.

5. Következtetés

Az értékelés kiemelte az európai oktatási térség stratégiai keretrendszerének hozzáadott értékét és eredményeit, valamint az önkéntes együttműködés és a közös alkotás jelentőségét, amelynek középpontjában a gyakorlat áll. Ezenkívül rávilágított azokra a korlátokra, amelyek megakadályozzák az oktatás és a készségek területére vonatkozó reformok teljes körű megvalósítását és azok hatásainak nyomon követését. Az Európai Bizottság elkötelezett az európai oktatási térség folyamatos fejlesztésének támogatása mellett. Ez a támogatás elengedhetetlen ahhoz, hogy az oktatási és képzési közösség tevékenyen részt vállaljon az európai versenyképesség, társadalmi kohézió, felkészültséget és demokráciát előmozdító szükséges változások véghezvitelében.